

Óli Jacobsen
olijacobsen@post.olivant.fo

vera við í mótstøðuarbeiðinum. Nógvir av týskarunum komu úr marknaðkinum millum Danmark og Týskland og skiltu danskt. Tí var neyðugt at ansa eftir hvørjum orði, ið sagt varð. Annars kundi enda galið. Afturat hesum kom, at krígsvetrarnir vóru so óvanliga kaldir. Genturnar kundu ikki lata seg í eftir kuldinum. Tær skuldu bert vera í sínum vanliga búna, kuldi ella ei, og hetta førði til krim og tað, sum verri var.

Tað var ikki bara tað, at einki frættist frá Petur. Hanna hevði eins og aðrir føroyingar í Danmark heldur einki samband við familjuna í Føroyum.

Hinvegin hildu føroyingar í Keypmannahavn væl saman. Teir hittust javnan til fundir í Mílafelagnum. Hetta var Kristiligt Ungmannafelag við Emil Joensen sum formanni. Men her kundi trupulleikin vera, at tað viðhvørt var útgongubann á kvøldi, og tá slapst so ongan veg.

Heim til Føroya og Petur aftaná

Tá kríggj er liðugt, fer Hanna heim aftur til Eiðis, og var hetta í oktober 1945 og framvegis veit hon einki frá Peturi. Hann kemur aftur til Danmarkar í januar 1946, og tað fyrsta, hann ger, er at fregnast hjá pápabeiggja hennara í Svendborg, hvussu tað man vera vorðið við Honnu, »um hon var gift ella forlovað.« »Nei, hvørki annað ella annað« var tað hugaliga svarið hann fekk.

Hann tók so fyrsta fart til Føroyar, og kom á Havnina 4. februar 1946 við Drotningini. Hanna visti av, at hann kom og var farin til Havnar at taka ímóti. Og var tað ein kensluborin løta at hittast aftur aftaná so mong ár.

Petur var sjálvsagt broyttur og varð vorðin ein annar maður eftir so nógv ár. Alt tað, sum hann hevði upplivað, hevði sett síni spor. So

Edmund Petersen og Petur vóru saman henda vanlukku túr. Edmund letur væl at Peturi

ringt var tað, at sjálvst fyri konuni fortaldi hann ongantíð um síni upplivilsir. Niels Juel greiðir frá, at hann - eins og hinir fangarnir - svøлтаði í langar tíðir. Av hesum fekk hann ymsar sjúkur og fekk eisini frostskaðar í beinini. Fyri onkrum øðrum hevur hann nevnt, at einaferð, teir vóru innibyrgdir í eini kirkju, sóu teir javnan, tá lík vórðu beind av vegnum.

Men tá tey nú høvdu funnið hvørt annað aftur, gjørdur tey skjótt av og giftust 18. apríl 1946 í Hvalvíkar kirkju.

Aftur at sigla

Tey fóru so niður aftur til Danmarkar í juli mánaði sama ár. Petur hevði hug at fara aftur til Amerika at sigla, men hetta hevði Hanna ongan hug til. Og soleiðis varð tað.

Hann søkti so kjans í Danmark, og fekk arbeiði við skipafelagnum Progress. Fyrsti sigldi hann í Miðalhavinum, men so fekk reiðarið til arbeiðis at sigla við kryolit úr

Ivigtut í Suðurgrønlandi til Danmarkar. Reiðarið helt, at sum føroyingur kendi Petur betur Grønland enn flestu danir, so hann varð spurður, um hann kundi vera skipari, og tað var gaman í.

Hesa farleið sigldi hann í 8 ár, og her vóru eisini mangar ringar ferðir á vetri. Hanna var eisini við onkran túr, tá teir sigldu heilt norður til Umanak og var hetta eisini eitt stórt upplivilsi at síggja Grønland.

Síðani bygdi reiðarið eitt kemikalíuskip í Belgia, og Petur var við í eftirlitinum, og hann førði skipið í fleiri ár. Petur var fyrsti skipari yvirhøvur í Danmark, sum sigldi við kemikalíum. Hetta var sera vandað mikið og var ikki sørt fyri at vera ein nervapirrandi sigling.

At sigla tá var ikki tað sama sum at sigla nú, tá menn hava frí helvtina av tíðini við løn, og teir neyvan eru úti meira enn 2 mánaðir í senn. Tá var fast at vera úti 14 mánaðir í senn. Hetta gav so møguleika hjá familjuni at sigla við, og kundi tað eisini vera áhugavert.

Men sjálvst eftir so langa tíð burtur, var tað als ikki vist, at ein slapp í land í feriu. Tí nú valdaðist um avloysari kundi finnast.

Eina ferð høvdu tey lagt ætlanir um at fara til Føroya at ferðast við børnunum, tá Petur eftir ætlan skuldi hava frí. Tá gav reiðarið boð um, at hann slapp kortini ikki av, tí teir høvdu ikki funnið ein avloysara. Men tá gjørdist Hanna stív. Nú høvdu tey lagt ætlanir um at fara til Føroyar, og Petur skuldi í land. Annars segði hann bara upp og pakkaði sekkin í stundini. Tá gingu bert tveir dagar, og teir høvdu funnið ein norskan avloysara.

Aftur til Føroya

Petur gavst at sigla 15. november 1971, tá hann var 59 ára gamal. Hann var so merktur av sínum upplivingum undir krígunum, at hann ikki kundi sigla longur.

Petur hevði altíð sagt, at tá hann

Jacobina og Johan, foreldrini hjá Johannu

Jákup og Magnina, foreldrini hjá Petur

gavst at sigla, vildi hann sleppa aftur til Føroya at búgva. Tey fluttu eisini bæði heim aftur. Fyrstu árinu búðu tey í Havn. So fingur tey hug at fara til Hvalvíkar, men her var ikki lætt at fáa grundstykki. Tað fingur tey á Eiði og bygdu Úti á Bø. Petur doyði í 1993, 80 ára gamal, og Hanna doyði fyri nøkrum árum síðani. Tey bæði fingur tilsamans 3 børn. Leif, f. 1949, Lis f. 1947 og Ivan f. 1950. Børnini búgva í Danmark. Hanna fekk fyra ommubørn.

Edmund minnst væl Petur, sum var 2. stýrimaður, og hann letur sera væl at honum at vera saman við. Hann sigur, at Petur var »stille og rolig« og at »alle kunde lide ham«, og Hanna segði, at hetta er ein góð lýsing av honum.

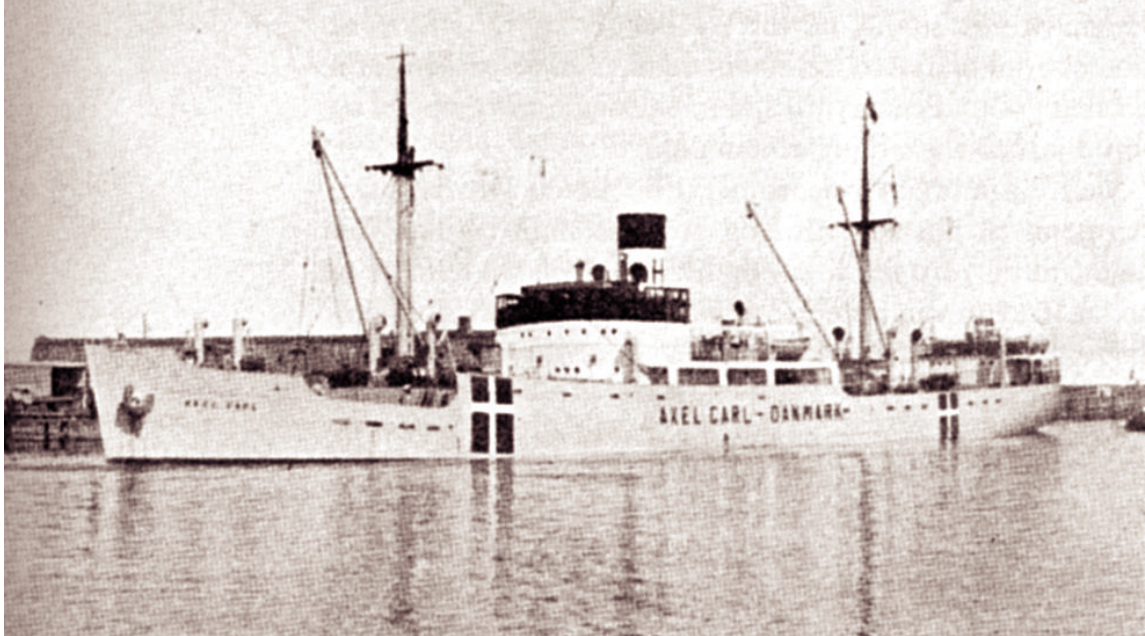
Hetta er bert eitt dømi um tær frásagnir, sum bert koma fyri dagin av tilvild. Men tað var heppið, at tilvildin her var okkum til vildar.

Edmund Petersen: Petur var ein dámligur maður

Í sambandi við hesa grein varð tosað við umrødda Edmund Petersen, sum var yngsti maður umborð. So vítt, hann veit, er hann einsamallur maður á lívi av teimum, sum vóru við hendan vanlukkutúr. Edmund hevur eisini fyri kortum verið í danska sjónvarpinum og greitt frá hesum hendingum,

Komandi partur

Í komandi parti verður greitt frá óhugnaligu ferðini hjá Peturi í fangalegum í Russlandi. Aftaná verður ein røð við frásøgnum hjá Christian Djurhuus, løgmanni, og soni hansara Ejler

»Axel Carl« lá í Leningrad tann dagin, Hitler legði á Russland. Tað frættist einki frá manningini í fleiri ár